

Zapatero, l'hora de la veritat

El líder del PSOE,
José Luis Rodríguez
Zapatero, sovint
ha estat qüestionat per
fer una oposició poc
contudent al PP
D'ací a uns dies se
sabrà l'encert o no
d'aquestes maneres.
Els resultats del
14 de març
determinaran qui és el
nou president espanyol
i, de ben segur, el futur
del líder socialista.

El 14 de març acaba la travessa pel desert de José Luis Rodríguez Zapatero, que s'encetava un vibrant 23 de juliol de 2000. El líder del PSOE afrontarà l'examen electoral i els resultats faran que la seva era comenci de veres o acabi de forma dramàtica.

Ara per ara, i si la campanya no fa un tomb brusc i inesperat, és difícil que Zapatero (electoralment, ZP) pugui ser president de l'estat espanyol. Ell mateix s'ho ha posat molt car en afirmar que només farà govern si és el més votat. Una possibilitat que, ja en aquests moments, pocs analistes objectius tenen en compte. L'entorn del líder del PSOE no ho descarta i ho vincula a un cúmul de circumstàncies. Afirment que el seu candidat és millor que Mariano Rajoy i que, per alguns canvis al cens, si es repeteix el resultat de fa quatre anys —que va deixar Almunia clavat en 125 diputats enfront dels 183 del PP—, en nombre de vots el PSOE arrabassaria d'entrada 10 diputats als populars. També recorden que les del 25 de maig del 2003 van ser les primeres eleccions que guanyaven en vots des de les generals del 1993.

Però el repartiment provincial d'escons dissenyat en el seu dia per la UCD, que prima les províncies poc po-

blades, els perjudica. Així doncs, es coincideix a assenyalar que el futur de Zapatero està més en les mans del PP que en les seves, 135 o 145 escons poden ser el de menys, l'important és que el PP perdi la majoria absoluta. Aleshores començaria l'era Zapatero.

Des que va agafar les regnes del partit, aquest diputat lleonès desconegut s'ha fet políticament. Els seus dots com a orador han millorat i el seu carisma ha augmentat. S'ha forjat, perquè així com la seva arribada al lideratge va ser un camí d'espines també ho ha estat la seva trajectòria. Els mesos previs al vint-i-cinquè congrés del PSOE va lluitar contra els barons, els dirigents de l'antic aparell i els guerristes. I durant aquests quatre anys, també.

Episodis com el "sí" de José Bono i Juan Carlos Rodríguez Ibarra al PHN i, per acabar-ho d'adobar, les grans crisis a Madrid i al tripartit català que pesen com una llosa electoralment han estat a l'ordre del dia. A això s'afegeix una línia volgudament ambigua en el terreny social i econòmic i en la tàctica política, que l'han fet passar de signar pactes d'estat com el de la justícia a trencar-los poc abans de les eleccions. El pacte antiterrorista, assumit d'entrada per l'opinió pública espanyola com un mèrit de Zapatero —el PP el va rebutjar

d'entrada, després que ell el proposés— s'ha convertit en un autèntic trenca-colls agreujat després de l'entrevista de Josep-Lluís Carod-Rovira amb ETA.

Al costat dels entrebancs, Zapatero s'ha trobat amb alguns favors del PP que el poden ajudar. En campanya es recordaran l'enfosament del Prestige, la guerra de l'Iraq i el descarat alineament al costat dels EUA, la crisi del Perejil, la vaga general, Gescartera o les sortides de to constants d'alguns ministres i dirigents del partit del Govern.

Possibles acords o fi absoluta.

Si Rajoy perd la majoria i li calen més aliats que els ja segurs de Coalició Canària, la legislatura se li pot fer costeruda perquè CiU, alliberada de les obligacions que li comportava la garantia d'estabilitat a Madrid que el PP li

Què passarà si el PP revalida la majoria absoluta? Les aigües al carrer Ferraz tornaran a baixar mogudes. Llavors el PSOE s'haurà de preguntar en què ha fallat

donava a Barcelona quan governava, li pot posar molt difícil un acord estable. Els socialistes esperen explorar la via de la inestabilitat per desgastar Rajoy per la "via ràpida", basant-se en una oposició molt més contundent i menys "constructiva" que la que han exhibit fins ara. I consideren que en dos o tres anys el cicle del PP, que va arribar al zènit l'any 2000, podria acabar-se. Zapatero tindria la seva gran oportunitat en uns comicis avançats.

Però què passarà si el PP revalida la majoria absoluta? Doncs que les aigües al carrer Ferraz tornaran a baixar mogudes. Un destacat socialista madrileny, que admet aquesta possibilitat, explica que aleshores caldrà plantejar-se primer "si els socialistes encara som capaços de fer reflexions col·lectives". I a partir d'aquí, preguntar-se "en què s'ha fallat perquè s'hagi repetit una no-

Famílies PSOE

Zapateristes

Jesús Caldera. Portaveu al Congrés, diputat per Salamanca
José Blanco. Secretari d'organització del PSOE, diputat per Lugo
Trinidad Jiménez. Membre de l'executiva i portaveu del grup municipal a l'Ajuntament de Madrid
Carme Chacón. Membre i portaveu de l'executiva federal
Antonio Cuevas. Diputat per Sevilla
Jordi Sevilla. Responsable de política econòmica i ocupació de l'executiva federal, diputat per Castelló
Carme Alborch. Diputada per Castelló
 *Patxi López. Secretari general del PSE-EE

Guerristes

Alfonso Guerra. President de la Fundació Pablo Iglesias i diputat per Sevilla
Juan Carlos Rodríguez Ibarra. President de la Junta d'Extremadura
José Acosta. President de la Federació Socialista de Madrid (FSM)
Matilde Fernández. Diputada de l'Assemblea de Madrid
 *Rafael Simancas. Secretari general de la FSM
Javier Fernández. Secretari general Federació Socialista d'Astúries.
Dolores Gorostiaga. Vicepresidenta del Govern de Cantàbria i secretària general dels socialistes de Cantàbria
Francisco Fernández Maruguán. Diputat per Badajoz
Txiki Benegas. Diputat per Gípuscoa

Antic aparell (que encara estiguin en actiu)

Felipe Gonzalez. President de la Fundació Progreso Global
 *José Bono. President de Castilla-la Manxa
 *Manuel Chaves. President de la Junta d'Andalusia i del PSOE
Ciprià Ciscar. Diputat per València
Juan Carlos Alemán. Secretari general dels socialistes canaris
Manuel Marín. Responsable de la política exterior de l'executiva federal del PSOE
Alfredo Pérez Rubalcaba. Diputat per Madrid
Joaquín Almunia. Diputat per Madrid
Javier Solana. L'alt representant per a la Política Exterior i de la Seguretat Comuna de la Unió Europea (Mr. PESC)

*José María Barreda. Secretari general dels socialistes a Castella - La Manxa
José A. Grinán. Diputat per Còrdova (delfí de Manuel Chaves)
Joaquín Leguina. Diputat per Madrid
Juan José Laborda. Portaveu del grup parlamentari al Senat
Paco Vázquez. Alcalde de la Corunya. President de la Federació Espanyola de Municipis i Províncies.

Federalistes

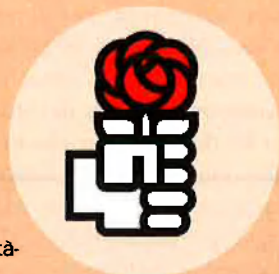
Pasqual Maragall. President de la Generalitat de Catalunya
 *Jose Montilla. Primer secretari del PSC-PSOE
Francesc Antich. Secretari general del PSIB-PSOE
Marcel·lí Iglesias. President de la Diputació General d'Aragó
Emilio Pérez Tourlino. Secretari general del PS de Galícia
Odón Eiorza. Alcalde de Sant Sebastià
Joan Ignasi Pla. Secretari general del PSPV. Diputat a les Corts valencianes
Jesús Egulíguen. President del PSE-EE
Juan Fernando López Aquillar. Membre de l'executiva federal i diputat per Las Palmas.
Vicente Álvarez-Areces. President del Govern d'Astúries

Corrents minoritaris

Esquerra Socialista

Antonio García-Santesmases
Juan Antonio Barrio. Membre del comitè federal
Anna Noguera. Membre del comitè federal
Renovadors per la Base (Madrid)
Enrique Martínez. Membre de l'executiva federal
Iniciativa pel Canvi
Josep Borrell. Membre del comitè federal
Manuel Escudero. Diputat per Madrid
Cristina Narbona. Membre de l'executiva federal
Nova Esquerra (provinents d'IU)
Diego López Garrido. Membre de l'executiva federal i diputat per Madrid
Cristina Almeida
 *Patxi López

Barons territorials

va majoria absoluta que ens allunyaria del poder sis o set anys més”.

Si no n'hi ha un abans d'extraordinari, aquesta “reflexió col·lectiva” acabarà duent el PSOE a un congrés, previst per al juliol, tempestuós. Les possibilitats serien múltiples, però cap no preveu que Zapatero continués al capdavant del PSOE. En l'espera de la possibilitat que aparegués un nou Zapatero –gran part del partit vetaria nous “experiments”–, ressorgirien noms com el de Bono –tot i que aquests darrers anys ha recollit més enemics que adeptes per la seva actitud “deslleial”– o Javier Solana.

Una possibilitat que cal no descartar és la de Manuel Chaves, president del PSOE i de la Junta d'Andalusia i un dels líders socialistes més ben valorats dins i fora del partit. No és casual que hagi deixat caure que les eleccions andaluses que també se celebren el 14 de març poden ser les últimes per a ell. Que s'endugui a Andalusia l'exministre de Sanitat Manuel Grinán, fins ara diputat al Congrés, ho avala, ja que aquest s'ha postulat històricament per rellevar Chaves a la Junta.

José Luis Rodríguez Zapatero, en un acte de la campanya electoral. El dirigent socialista es juga en aquests comicis, a banda de la presidència espanyola, el lideratge del seu partit.

L'adéu de Zapatero implicaria un rearmament del vessant més estatista del PSOE, que molts dels seus dirigents consideren que s'ha deixat endur per

una idea de l'Espanya plural que ha cedit “el monopoli d'Espanya” al PP.

Ferran Casas

Un equip apedaçat

Envoltar-se d'un equip cohesionat, eficaç, capaç i aparent per arribar a la Moncloa ha estat un dels grans reptes de Zapatero. La nit del 22 al 23 de juliol del 2000 va haver d'improvisar una executiva per contentar els que l'havien ajudat i Chaves –que va posar car el seu sí a presidir el partit–, i per respectar la paritat de sexes i els equilibris territorials.

Això el va dur a fer un equip que, si bé va tenir un cert marge d'actuació d'entrada, s'ha esmenat per la via dels fets. Així, l'acord antiterrorista amb el PP no el van negociar, tal com hauria correspost, Jesús Caldera o Juan Fernando López Aguilar. Es va recórrer a Alfredo Pérez Rubalcaba, un home de González que semblava condemnat a l'oblit. Aquest també ha tingut un paper destacat en l'aparell electoral i en la “preparació” de la sortida de Nicolás Redondo de la secretaria general del PSE.

A l'hora de definir el programa econòmic es va confiar en Jordi Sevilla, però la seva proposta de tipus únic de l'IRPF no va agradar, fet pel qual fa un any Zapatero el va encomanar a Miguel Sebastián, excap d'estudis del BBVA i que no és ni militant del PSOE. En el camp de la justícia, tres quarts del mateix. López Aguilar va fer i trencar el pacte d'estat, però no serà ministre del ram si Zapatero governa. Un amic personal del líder del PSOE, el fins ara vocal de la minoria

progressista del Consell General del Poder Judicial, José Antonio Alonso –que tampoc milita al partit–, encapçala la llista a Lleó i serà l'escollit.

Un mes i mig abans de les eleccions, Zapatero va crear un comitè de notables encobert amb l'executiva federal i amb dos eixos comuns: experiència de govern i defensa de la unitat d'Espanya. En formen part els barons Bono i Ibarra, les conselleres andaluses d'Economia i Cultura, Magdalena Álvarez i Carmen Calvo, l'exministra de Cultura Carme Alborch, el ponent constitucional Gregorio Peces Barba i l'exministre d'Economia i actual comissari europeu Pedro Solbes, entre d'altres.

Qui ha gaudit de marge i ha intentat controlar el partit, fer unes llistes a mida seva i preparar discretament el congrés, és el secretari d'organització, José Blanco. Però molt tocat per la crisi de Madrid –on ningú no va assumir responsabilitats– a causa de les seves fins fa poc excel·lents relacions amb els Renovadors per la Base, el corrent dels trànsfuges Tamayo i Sáez, el seu relleu es dona quasi per fet passi el que passi. Fins i tot circulen noms com ara el de l'andalús Alfonso Perales, a qui Chaves envia com a diputat al Congrés després de ser conseller en el seu govern.

F. C.